

חוק שמאי מקרקעין, תשכ"ב-1962 *

1. בחוק זה –
 "בית משפט" – לרבות בית דין ובורר וכל ועדה או רשות אחרת המוסמכת לגבות ראייה בענין מקרקעין;
 "שומת מקרקעין" – לרבות שומת ההכנסות ממקרקעין;
 "שמאי מקרקעין" – אדם הרשום בפנקס המתנהל לפי סעיף 5 לחוק זה.
2. (א) שר המשפטים יקים מועצת שמאים (להלן – המועצה), ואלה חבריה:
 (1) חמישה נציגי הממשלה, שימנונו על ידיה, שאחד מהם יתמנה על ידי שר המשפטים להיות יושב ראש המועצה;
 (2) ארבעה שמאי מקרקעין שימנונו על ידי שר המשפטים על פי המלצת הארגון המייצג את המספר הגדול ביותר של שמאי מקרקעין; אולם שמאי המקרקעין שימנונו כחברי המועצה בפעם הראשונה יתמנונו על פי המלצת אגודת שמאי מקרקעין מוסמכים בישראל.
 (ב) הרכב המועצה ומענה יפורסמו ברשומות.
 (ג) תקופת כהונתם של חברי המועצה שנתמנו לפי סעיף קטן (א) (2) תהיה של שלוש שנים; חבר המועצה שתמה תקופת כהונתו מותר למנותו מחדש.
 (ד) המועצה תוכל לפעול אף אם פחת מספר חבריה, כל עוד לא פחת משבעה.
3. מקום מושבה של המועצה יהיה בירושלים.
4. (א) רוב חברי המועצה הם מנין חוקי כשישיבות המועצה.
 (ב) המועצה תקבע את סדרי דיוניה ועבודתה, במידה שלא נקבעו בתקנות.
5. שר המשפטים, או מי שהוסמך לכך על ידיו, ינהל פנקס שמאי מקרקעין (להלן – הפנקס).
6. ואלה רשאים להיות רשומים בפנקס:
 (1) מי שהיה רשאי לעסוק במקצוע מעריך קרקע לפי פקודת מעריכי קרקע, 1947¹ (להלן – הפקודה);
 (2) מי שנתקיימו בו תנאים אלה:
 (א) מלאו לו 23 שנים;
 (ב) הוא בעל השכלה תיכונית;
 (ג) עמד בבחינות הנערכות מטעם המועצה לפי תכנית שנקבעה על ידי המועצה בכללים, או בבחינות שלא נפטר מהן – אם פטרתו המועצה ממקצתן בתנאים שנקבעו בכללים;
 (ד) התמחה בשמאות מקרקעין תוך התקופה ובתנאים שנקבעו בתקנות.
7. בעד רישום בפנקס תשולם אגרה, אך לא יהיה חייב באגרה מי שהיה בידו, ביום שבו ביקש את רישומו בפנקס, רשיון ברתוקף לעסוק במקצוע מעריך קרקע לפי הפקודה.
8. המועצה, באישור שר המשפטים, רשאית להטיל על שמאי המקרקעין אגרות למימון פעולות המועצה.

¹ נתקבל בכנסת ביום ז' בניסן תשכ"ב (11 באפריל 1962); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בח"ח 347, תשי"ח, עמ' 264.
² ע"ר 1947, ח"ס' 1 מס' 1604, עמ' 189; ק"ת 71, תשי"ג, עמ' 550.

גביית ראיות
בענין שומת
מקרקעין

9. לא יקבל בית משפט שומת מקרקעין אלא משמאי מקרקעין או מעובד הציבור שערך את שומת המקרקעין במילוי תפקידו; אולם רשאי בית המשפט לקבל שומת מקרקעין מאדם אחר אם נוכח שאין הוא עושה שומות דרך קבע.

אין שכר בעד
התעסקות בלתי
מוסמכת

10. מי שלא היה רשום בפנקס וביצע פעולה שהיא בתחום עיסוקו של שמאי מקרקעין, אינו רשאי לתבוע שכר בעד אותה פעולה.

שחנתות

11. שמאי מקרקעין לא יעסוק בשומת מקרקעין בשיתוף הכנסות או רווחים עם מי שאינו שמאי מקרקעין.

התנהגות שאינה
הולמת את כבוד
המקצוע

12. שר המשפטים רשאי, לאחר התייעצות עם המועצה, לקבוע בתקנות דברים שיש בהם משום התנהגות שאינה הולמת את כבוד המקצוע.

חקירה בהתנהגות
שמאי מקרקעין

13. (א) המועצה רשאית לחקור בעצמה, או על ידי מי שנתמנה לכך מביין חבריה, כל מקרה שהובא לידיעתה, או שהגיע לידיעת היושב ראש, שבו נאשם שמאי מקרקעין בשל הפרת סעיף 11 או הפרת תקנה שהותקנה לפי סעיף 12 או בשל מעשה או מחלל אחר שיש בו משום התנהגות שאינה הולמת את כבוד המקצוע.

(ב) לאחר חקירה כאמור, ובכל מקרה של הרשעת שמאי מקרקעין על ידי בית משפט על עבירה שיש בה קלון, ולאחר שניתנה הודמנות לשמאי המקרקעין להתגונן או לתת הסבר רים בענין העבירה שבה הורשע, רשאית המועצה, אם תראה לנכון לעשות כן למען הגנת הציבור או שמו הטוב של המקצוע, להחליט ששמאי המקרקעין אשם בהתנהגות שאינה הולמת את כבוד המקצוע ולהענישו באחד מאלה:

(1) התראה;

(2) גזיפה;

(3) השעייתו מעיסוק במקצוע לתקופה שתקבע ובלבד שלא תעלה על שלוש שנים;

(4) מחיקת שמו מהפנקס.

ערעור

14. (א) החליטה המועצה ששמאי מקרקעין אשם בהתנהגות שאינה הולמת את כבוד המקצוע, בין אם הטילה עליו אחד הענשים האמורים בסעיף 13 ובין אם לאו, זכאי שמאי המקרקעין לערער על ההחלטה.

(ב) פרקליט המדינה זכאי לערער על החלטה שהחליטה המועצה לפי סעיף 13.

בית המשפט הדן
בערעור

15. (א) ערעור לפי סעיף 14 יהיה לפני בית המשפט העליון ויוגש תוך שלושים יום מהיום שבו הובאה החלטה לידיעת שמאי המקרקעין שבענינו החליטה המועצה.

(ב) לא תבוצע ולא תפורסם החלטת המועצה תוך הזמן שבו מותר להגיש ערעור, ואם הוגש ערעור – כל עוד הערעור תלוי ועומד.

פרסום

16. המועצה תפרסם, בצורה ובאופן שייראו לה, כל החלטה לפי סעיף 13 (ב) (3) וסעיף 13 (ב) (4), ורשאית היא לפרסם החלטה לפי סעיף 13 (ב) (1) וסעיף 13 (ב) (2) והחלטה שאין בה הטלת עונש, בין בנקיבת שמו של שמאי המקרקעין ובין ללא נקיבת שם; החליטה המועצה לזכות שמאי מקרקעין מאשמה, תפורסם החלטה רק אם השמאי ביקש זאת.

חקירה בענין
צבאי

17. (א) ראתה המועצה שיש לחקור במקרה התנהגות שאינה הולמת את כבוד המקצוע על מעשה שעשה שמאי מקרקעין במילוי תפקידו בצבא-הגנה לישראל או בשבילו, תיעשה החקירה על ידי ועדה שהרכבה אושר מראש על ידי שר הבטחון.

(ב) אישר שר הבטחון, או מי שהוסמך לכך על ידיו, בתעודה בחתימת ידו, כי ידיעה פלונית שהגיעה לוועדה לפי סעיף קטן (א) היא סוד בטחוני, תישמר הידיעה בסוד לפי האמור בתעודה.

(ג) בחקירה שסעיף זה חל עליה יהיו סמכויות המועצה לפי הסעיפים 13 ו-16 בידי הועדה בלבד.

18. נמחק שמו של שמאי מקרקעין מן הפנקס, רשאי שר המשפטים, על פי המלצת המועצה, להחזיר שמו לפנקס, ובלבד שעברו לפחות חמש שנים מיום המחיקה.

חזרת רישום
לפנקס

19. (א) לא יעסוק אדם בשומת מקרקעין דרך שירות לכל בשכר, לא יתחזה אדם כשמאי מקרקעין ולא ישתמש בכל תואר או כינוי העשויים ליצור רושם שהוא שמאי מקרקעין, אלא אם הוא רשום בפנקס.

התעסקות בלתי
מוסמכת

(ב) העובר על הוראה מהוראות סעיף זה, דינו — קנס 5000 לירות.

20. פקודת מעריכי קרקע, 1947 — בטלה.

ביטול

21. מי שהיה בידו רשיון בר-חוקף לעסוק במקצוע מעריך קרקע לפי הפקודה ערב תחילתו של חוק זה יהיה רשאי לשמש שמאי מקרקעין, אף אם לא נרשם בפנקס, עד סוף השנה שבה פורסם חוק זה.

הוראת מעבר

22. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו, לרבות תקנות הקובעות אגרות והפוטרות מהן.

ביצוע ותקנות

דב יוסף
שר המשפטים

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

חוק הארכת מועדים (תשלומים באמצעות הדואר), תשכ"ב-1962 *

1. כל תשלום שאדם היה חייב בו על פי חיקוק והיה רשאי לשלם אותו באמצעות שירותי הדואר או שירותי בנק הדואר באחד מן הימים שבתקופה שבין י"ד באדר א' תשכ"ב (18 בפברואר 1962) וכ"ד באדר א' תשכ"ב (28 בפברואר 1962), או עד אחד הימים האלה, וכל פעולה אחרת שאדם היה חייב או רשאי לעשותה על פי חיקוק באמצעות השירותים האמורים בתקופה האמורה — רואים אותם כאילו נעשו במועדם אם נעשו עד יום ט' באדר ב' תשכ"ב (15 במרס 1962).

הארכת מועדים

דב יוסף
שר המשפטים

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

* נחקל בכנסת ביום ז' בניסן תשכ"ב (11 באפריל 1962); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 508, תשכ"ב, עמ' 189.